

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1820

Vragen van de leden **Bruins Slot** en **Agnes Mulder** (beiden CDA) aan de Staatssecretarissen van Defensie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht «Kazerne moet lang wachten op keuken»* (ingezonden 21 januari 2019).

Antwoord van Staatssecretaris **Visser** (Defensie), mede namens de namens de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 12 maart 2019).

Vraag 1

Heeft u het artikel dat de Johan Willem Frisokazerne in Assen lang moet wachten op een keuken?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat militairen en burgers op kazernes goede mogelijkheden moeten hebben om te kunnen eten?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Kunt u het wetgevingsoverleg Personeel Defensie van 12 november 2018 herinneren, waarin u aangaf dat bij de vieze kazernekeukens zo snel mogelijk invulling aan de nieuwbouw wordt gegeven?

Antwoord 3

In het bedoelde wetgevingsoverleg heb ik het belang van een concrete aanpak van brandveiligheid en voedselveiligheid onderstreept. Tegelijkertijd heb ik ook gewaarschuwd dat de onderhoudsachterstand groot is en dat het vastgoed voorlopig niet op orde zal zijn. Vooruitlopend op de verwezenlijking van nieuwbouw heb ik ook andere maatregelen genoemd, zoals afspraken met Paresto, om ook op kortere termijn de voedselveiligheid te waarborgen.

¹ Dagblad van het Noorden 16 januari 2019

Vraag 4

Wat zijn volgens u de redenen dat de nieuwbouw van de kazernekeuken in Assen nog vier tot vijf jaar gaat duren?

Antwoord 4

Ten tijde van de bezuinigingen was de toekomst van de kazerne in Assen lange tijd onzeker. In de nota «In het belang van Nederland» (Kamerstuk 33 763, nr. 1) van 17 september 2013 werd aangekondigd dat de Johan Willem Frisokazerne zou worden gesloten en afgestoten. Dit besluit werd later teruggedraaid (Kamerstuk 33 763, nr. 7).

Jarenlang zijn geen investeringen aan gebouwen en installaties uitgevoerd. In 2017 stelde het Rijksvastgoedbedrijf op grond van een inspectie vast dat groot onderhoud noodzakelijk was. Vanwege de staat van de nutsvoorzieningen (installaties en leidingen) besloot Defensie tot vervangende nieuwbouw, om te kunnen blijven voldoen aan wet- en regelgeving.

Nieuwbouw vergt een aantal stappen – behoeftestelling, voorbereiding en ontwerp, vergunning en aanbesteding en uitvoering – die de nodige tijd kosten.

Om de kazerne op korte termijn van een goede keuken te voorzien, wordt eerst een interim-keuken geplaatst. Die zal in de tweede helft van het jaar operationeel zijn. Daarom is de voorbereiding van de nieuwbouw nog niet begonnen.

Vraag 5

Klopt het dat het Rijksvastgoedbedrijf extra hoge eisen stelt aan de nieuwbouw van keukens op kazernes? Zijn deze eisen zwaarder dan de wettelijke eisen? Waar zien deze eisen op? En waarom gelden deze eisen?

Antwoord 5

Nee, het Rijksvastgoedbedrijf stelt voor voedselveiligheid geen zwaardere eisen aan keukens op kazernes.

Vraag 6

Klopt het dat aannemersbedrijven niet tot nieuwbouw willen overgaan vanwege deze zwaardere eisen? Zo nee, wat is dan de reden dat er nog geen aannemer gevonden is?

Antwoord 6

Nee, er is nog geen sprake van een aanbesteding voor de nieuwbouw. De behoeftestelling is voor de zomer van 2019 gereed. Daarna begint het Rijksvastgoedbedrijf de voorbereidingsfase, waarin onder meer het ontwerp wordt uitgewerkt en het bestek wordt opgemaakt. Die fase duurt ongeveer anderhalf jaar. Pas daarna kan de aanbesteding beginnen.

Vraag 7

Welke mogelijkheden zijn er om tot versnelling van de bouw van de nieuwe keuken op de Johan Willem Frisokazerne te komen?

Antwoord 7

Op basis van de wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteding, bezwaar en beroep zijn er geen mogelijkheden om de nieuwbouw te versnellen. Daarom heeft Defensie het Rijksvastgoedbedrijf gevraagd om een interim-voorziening totdat de nieuwe keuken beschikbaar is.

Vraag 8

Welke faciliteiten heeft de noodkeuken, die in het loop van het jaar opengaat op de Johan Willem Frisokazerne? Hoe snel kan deze noodkeuken opengaan?

Antwoord 8

Deze noodkeuken heeft alle faciliteiten die andere keukens ook hebben en voldoet aan wet- en regelgeving. Zoals in antwoord 4 staat, zal de noodkeuken in de tweede helft van 2019 operationeel zijn.

Vraag 9

Bij welke andere kazernes die in top 10 vieze keukens staan is er sprake van nieuwbouw? En op welke termijn gaan de infrastructuur/keukens van deze kazernes aangepast worden?

Antwoord 9

Voor de Bernhardkazerne in Amersfoort bereidt het Rijksvastgoedbedrijf de vervangende nieuwbouw voor. Realisatie is voorzien in 2022. Voor vervangende nieuwbouw op de locatie Den Helder is de behoeftestelling gaande. Deze keuken moet in 2023 klaar zijn. Voor de locatie Schaarsbergen wordt de behoeftestelling nu voorbereid.

Voor de overige keukens uit de top 10 worden de voorgestelde maatregelen en de dieptereiniging naar verwachting voor de zomer van 2019 uitgevoerd.